

قوانین کار و تامین اجتماعی همزاد یکدیگرند و تامین اجتماعی یکی از حقوق بنیادین کار است. بر همین مبنا، چگونگی تنظیم روابط کار، وضعیت بازار کار (نرخ اشتغال و بیکاری)، نحوه اجرای قانون کار، میزان پایبندی مجریان و متولیان به قانون کار و... یکی از موانع و ممدات تامین اجتماعی است؛ بدین معنا که نیروی کار (اعم از کارگر، کارمند، کارپذیر و...) و نوع نگاه حاکمیت، دولت، کارفرما و بیمه‌گذار به نیروی کار نقش تعیین کننده‌ای در دوام و قوام سازمان‌های بیمه‌گر اجتماعی دارد و این موضوع در خصوص سازمان تامین اجتماعی که متکی و مبتنی بر منابع دولتی و مالیات‌نیست، بیشتر مصداق دارد. در آستانه روز جهانی کارگر همچنان این شعار بین‌المللی که «انسان سالم، ماهر و دارای تامین، محور توسعه است» مصداق و کاربرد دارد. اما به نظر می‌رسد در کشور ما اگرچه در انشای قانون به کارگران توجه شده، اما در عمل و به واقع، حمایت و صیانت جدی از حقوق آن‌ها صورت نگرفته و قوانین مزبور بعضاً در حد انشاء باقی مانده‌اند. صرف نظر از پدیده‌هایی نظیر رواج قراردادهای موقت، عدم ساماندهی نیروی کار غیرمجاز خارجی، قاچاق، وارداتی بی‌رویه، نظام تعرفه‌ای غلط و عدم اعمال تعرفه به فعالیت‌های مخرب تولید و اشتغال ملی، رواج سوداگری و دلالی، حجوم بالای اقتصاد پنهان و غیررسمی، حجوم بالای اقتصاد دولتی و شبه‌دولتی، عدم اجرای مواد ۱۴۸ و ۱۸۳ قانون کار، و... که زمینه‌ساز اجحاف به حقوق کارگران می‌شده و می‌شود، برخی مولفه‌های جدید نیز مزید بر علت شده‌اند که تضییع حقوق کارگران را تشدید می‌کنند.

۱- بنگاه‌ها و کارگاه‌های خانگی: در گذشته پدیده کارگاه‌های خانگی معطوف به، به‌کارگیری اعضای خانواده یا اشتغال زنان خانه‌دار بود، ولی در حال حاضر بسیاری از اقصا و صنوف این مجوز را دریافت کرده‌اند که محل کار خود را در منازل قرار دهند و عملاً راه را بر نظارت حداقلی بازرسان کار و تامین اجتماعی بسته‌اند.

۲- درآمد‌های اختصاصی: با کم‌رنگ شدن نقش ذی‌حسابی‌ها و خزانه‌داری کل در بخش‌های دولتی و عمومی و افزایش نقش و حجوم درآمد‌های اختصاصی، دستگاه‌های اجرایی با برون‌سپاری یا اجازه فعالیت به بخش خصوصی در داخل سکوهای کاری خود، عملاً راه را بر ورود بازرسان کار و تامین اجتماعی ببندند.

۳- مجموعه‌های هیئت‌امانی: در حال حاضر بخش عظیمی از نیروی کار مشمول قانون کار و تامین اجتماعی در دستگاه‌های اجرایی اشتغال دارند که به‌صورت هیئت‌امانی اداره می‌شوند و از شمول قوانین محاسبات عمومی و... مستثنی هستند و هیچ نظارت موثری در حوزه صیانت از حقوق بنیادین کار و تامین اجتماعی نیروهای شاغل در آن‌ها وجود ندارد.

۴- نهادهای و بنیادها و مجموعه‌های خارج از قوم‌محریه: در گذشته اگرچه براساس اصل استقلال و تفکیک قوا نیز اصول مربوط به اداره مجموعه‌های فرقه‌ای، اعمال مدیریت در این مجموعه‌ها فارغ از قوم‌محریه صورت می‌گرفت، طی یک دهه اخیر این هماهنگی و تطبیق از بین رفته و نتیجه آنکه رصد و پایش استیفای حقوق نیروی کار شاغل در این مجموعه‌ها کم‌رنگ شده است.

۵- دو شغله‌ها: در گذشته به‌موجب قوانین و مقررات اداری و استخدامی و طبق آیین‌نامه استخدامی، بسیاری از دستگاه‌های دولتی و حاکمیتی، مدیران و کارمندان مجاز به داشتن شغل دوم نبودند و در مواردی محدود تجویز شده بود اما در حال حاضر غالب مقامات و مسئولان و مدیران، دو شغله و چه بسا چندشغله هستند و این امر، کار صیانت از حقوق نیروی کار را بسیار سخت کرده است.

۶- بیمه‌های رانتی: در گذشته تأکید بر اجباری بودن بیمه تامین اجتماعی در ارتباط با تمامی مزد و حقوق بگیران بود و چگالی توزیع بیمه‌شدگان بیشتر به سمت بیمه‌شدگان اجباری بود، اما در حال حاضر انواع بیمه‌های حمایتی و بارانه‌ای رواج یافته است که عملاً این نوع بیمه‌ها را می‌توان بیمه‌های رانتی قلمداد کرد که هم باعث انباشت بدهی‌های دولت شده و هم اینکه نظامات مربوط به قانون کار و رابطه مزد و حقوق‌گیری را برهم زده است...

جلوگیری از ریزش ۳۵۰ هزار شغل در سال گذشته

در سال ۹۷ با حمایت‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، از هزار و هشتصد و چهل و یک بنگاه اقتصادی، ۳۵۰ هزار شغل تثبیت و از ریزش نیروهای کار آن‌ها جلوگیری شده است. این را مدیرکل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری وزارت رفاه به خبرنگاری «ایسنا» گفته است. طبق گفته‌های کریم باوری با هماهنگی و نظارت وزارت رفاه، سال گذشته بیش از چهار هزار میلیارد تومان به منظور تثبیت اشتغال و بهینه‌کردن خطوط تولید و ادامه فعالیت اقتصادی به بنگاه‌ها پرداخت شده است. باوری همچنین خبر داده طرح‌های نیمه‌تمام با پیشرفت فیزیکی ۶۰ درصد از تسهیلات رونق تولید برخوردار خواهند شد.

یکشنبه ۸ اردیبهشت ۱۳۹۸ • شماره صد و نود و هشت

خبرها و نظراتی تأمین اجتماعی

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی:

رسانه‌ها به دولت در زمینه شفافیت و جوان‌گرایی کمک کنند

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: «رئیس‌جمهور و دولت به موضوع جوان‌گرایی، نخبه‌گرایی و شایسته‌سالاری توجه ویژه‌ای دارند و شایسته است اصحاب رسانه از این اندیشه حمایت کنند و در مقابل مخالفان شفافیت بایستند.»

به‌گزارش مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، محمد شریعتمداری، در نخستین جلسه و سازمان‌های تابعه که با حضور معاونان وزارتخانه و روسای سازمان‌های زیرمجموعه در محل موسسه فرهنگی هنری آهنگ آتیه، ناشر رسانه‌های حوزه رفاه و تامین اجتماعی برگزار شد، افزود: «اگر با مشارکت رسانه‌ها و فعالان رسانه، موضوع شفافیت و فسادستیزی را که خواست عمومی همه آحاد ملت ایران است، به یک گفت‌وگو عمومی تبدیل کنیم، ایستادگی در مقابل این خواست عمومی برای مخالفان پرهزینه خواهد بود و زمینه حل برخی مشکلات اجرایی فراهم خواهد شد.»

وی با تأکید بر اینکه همان‌طور که در جریان رای اعتماد، مجلس شورای اسلامی اعلام کرده: همچنان متعهد به شفافیت حداکثری و جوان‌گرایی در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است، ادامه داد: «طبیعی است که با تحقق شفافیت و جوان‌گرایی، عده‌ای که در فضای مبهم و تاریک از انواع رانت‌ها بهره‌مند هستند به خطر می‌افتند و به همین دلیل شاهد مقاومت‌های جدی در این زمینه هستیم، اما باید استقامت داشته باشیم و با امکاناتی که داریم، به حرکت در مسیر شفافیت و جوان‌گرایی و حل مشکلات اقتصادی کشور و ارتقای معیشت عمومی ادامه دهیم.»

شریعتمداری، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را بزرگ‌ترین نهاد اجتماعی کشور دانست و گفت: «قریب به ۶۰ میلیون نفر از جمعیت کشور به‌عنوان بیمه‌شدگان صندوق‌های بازنشستگی، اعضای تعاونی‌ها و فعالان اقتصادی به‌نوعی با این وزارتخانه در ارتباط هستند و در

این شرایط، اهمیت موضوع اطلاع‌رسانی و فعالیت‌های جدی و هدفمند رسانه‌ای در این حوزه بر کسی پوشیده نیست.» وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی افزود: «نهادهای و گروه‌هایی که در زیرمجموعه وزارتخانه و سازمان‌های تابعه در زمینه اطلاع‌رسانی فعالیت می‌کنند، باید به‌صورت هماهنگ و یکپارچه عمل کنند تا اطلاع‌رسانی اقدامات و تلاش‌های دولت و این وزارتخانه برای رفع مشکلات، اثر بیشتر تأثیر باشد.»

شریعتمداری تصریح کرد: «متأسفانه واقعیت این است که اعتماد عمومی و سرمایه اجتماعی کشور به دلیل رشد فساد و رانت‌جویی در بخش‌هایی از کشور تحت‌تأثیر قرار گرفته و در مسیر فسادستیزی و شفافیت به‌عنوان یکی از الزامات اولیه حل مشکلات اقتصادی و اجتماعی کشور، همه ارکان وزارتخانه باید هم‌جهت و هم‌افزا گام بردارند.» وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به موضوع بحران صندوق‌های بازنشستگی به‌عنوان یکی از چالش‌های اصلی کشور، تصریح کرد: «وضعیت کنونی صندوق‌های

بازنشستگی، یکی از چالش‌های اساسی امروز کشور است. دولت علاقه‌مند به حل مشکل صندوق‌هاست و در این زمینه باید یک برنامه مشخص و مدون داشته باشیم، چرا که تأمین عزت‌مند معیشت و زندگی مردم، اولویت این دولت و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است.»

وی افزود: «وقتی منافع گروهی از مردم که با پرداخت حق بیمه در دوران اشتغال، منابع صندوق‌های بازنشستگی را به امید رفاه در آینده تأمین می‌کنند، به خطر می‌افتد، امید اجتماعی و سرمایه اجتماعی کشور دچار آسیب می‌شود.»

شریعتمداری ادامه داد: «مردم در هر شغل و رشته‌ای که هستند، آینده خود را در چهره سالمندان امروز و وضعیت امروز زندگی و معیشت بازنشستگان می‌بینند و وقتی مشاهده می‌کنند که برخی بازنشستگان امروز زندگی عزت‌مندی ندارند، آینده خوبی برای خود ترسیم نمی‌کنند و امید آن‌ها از دست می‌رود، ما در این زمینه مسئولیم و دولت به‌لحاظ اجتماعی و اقتصادی وظیفه دارد این مشکل را حل

نشست خبری بر نامه‌های ستاد هفته کارگر با حضور معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت کار و دبیرکل خانه کارگر برگزار شد

کارگران، پای تولید ایستاده‌اند!

نشست خبری برنامه‌های ستاد هفته کارگر، روز سه‌شنبه، سوم اردیبهشت ماه با حضور ابراهیم صادقی فر، معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و علیرضا محبوب، دبیرکل خانه کارگر و نماینده مجلس شورای اسلامی در سالن اجتماعات خبرگزاری «ایسنا» برگزار شد. در این نشست، صادقی فر به بیان اقدامات و برنامه‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به منظور حفظ کرامت انسانی کارگران و تعالی آن‌ها پرداخت و محبوب نیز ضمن تبریک روز جهانی کارگر، بر ضرورت تحقق مطالبات کارگران تأکید کرد. در بخش پایانی این نشست نیز دبیرکل خانه کارگر به سوالات خبرنگاران در ارتباط با مسائل کارگران پاسخ داد.

■ رونق تولید، نیازمند عزم ملی است

در ابتدای این نشست، ابراهیم صادقی فر، معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با تأکید بر شعار امسال و اینکه این نام‌گذاری در واقع ادامه مباحثی است که طی سال‌های گذشته در جهت تقویت کرامت کار مطرح شده است، گفت: «رونق تولید، کلیدواژه‌های مختص کشور ما نیست، در سایر کشورها نیز تلاش‌هایی برای نشان دادن اهمیت تولید داخلی صورت می‌گیرد. به همین دلیل، درک اهمیت این کلیدواژه بزرگ‌ترین کمک را به عرصه کار و کارگران می‌کند. تحقق این شعار، نیازمند عزم ملی است، بنابراین همه مردم و مسئولان باید در برابر تحقق این امر مهم احساس مسئولیت کنند تا همان گونه که جامعه‌شناسان نیز بر آن تأکید دارند، شاهد کاهش معضلات اجتماعی نیز باشیم.»

■ وزارت کار از کرامت انسانی کارگر حمایت می‌کند

صادقی فر با تأکید بر نقش دولت به‌عنوان تسهیلگر، افزود: «آنچه در این میان مهم است بحث مشارکت همگانی است. تولیدکنندگان باید موضوع کیفیت و قیمت را مدنظر قرار دهند و ملت به‌معنای عام نیز باید کالای ایرانی خریداری کنند. در سایر عرصه‌ها هم بخش خصوصی باید فعال باشد، دولت بایستی با حمایت خود، روند تولید را هموار کند، همچنین مجلس با وضع قوانین تسهیل‌کننده می‌تواند برای حمایت از تولید داخلی گام

بردارد.» معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه این وزارتخانه، بیانیه‌نامه دوم مطرح شده از سوی رهبری را سرفصل کار خود قرار داده، گفت: «وزارتخانه ما در بحث‌های مربوط به شفافیت، جوان‌گرایی، نخبه‌گرایی و فسادستیزی به‌طور ویژه عمل کرده است.» او با تأکید بر اینکه کار باید موجب تعالی انسان شود، نه اینکه سنگینی آن، فرد را از پرداختن به سایر ابعاد زندگی بازدارد، افزود: «وزارت کار می‌کوشد از کرامت انسانی کارگر حمایت کند، بنابراین بخشی از این تلاش‌ها را به مباحث مزدی معطوف کرده و در سایر عرصه‌های فرهنگی و اجتماعی نیز برنامه‌هایی را تهیه کرده که به تعالی کارگر کمک می‌کند.»

■ پای حقوق کارگران ایستاده‌ایم

در ادامه این نشست، علیرضا محبوب، دبیرکل خانه کارگر و نماینده مجلس با بیان اینکه مسئله مهم کارگران در ایران، معیشت است، گفت: «سختی کار و ساعت کار اساس مطالبات کارگری است، اما در کشور ما هنوز صنوفی هستند که

■ معیشت، بزرگ‌ترین چالش سال ۹۸ خواهد بود

رئیس فراکسیون کارگری مجلس، در پاسخ به سوال خبرنگار

«آتیته» مبنی بر اینکه مهم‌ترین موضوعی که در روابط کار در سال ۹۸ باید مورد توجه قرار گیرد، چیست و در سال رونق تولید با توجه به شرایطی که وجود دارد تا چه اندازه می‌توان بر توان و انگیزه‌های جامعه کارگری برای احیای تولید حساب کرد، گفت: «بزرگ‌ترین معضل سال ۹۸ را همچنان معیشت می‌دانیم، اگرچه مطمئن هستیم، هم دولت و هم مجلس اراده کرده‌بودند و این اراده را نیز به قسمی نشان دادند و قدم‌هایی برداشتند، اما این قدم‌ها ناچیز بود. در ارتباط با توان کارگران نیز باید بگویم کارگران همیشه آماده هستند، اما در ارتباط با جامعه‌ای که در آن بیکاری وجود دارد ما نمی‌توانیم در باره انگیزه‌ها صحبت کنیم، اما آن آمادگی به معنی عام کاملاً وجود دارد. در حال حاضر، ما مشکل عرضه‌نداریم مشکل ما تقاضاست؛ نیروی کار، کار خود را عرضه کرده است، باید تقاضا وجود داشته باشد که این عرضه نتیجه‌بخش باشد. تقاضا باید تقویت شود. با همه این تفاسیر، مشکل مشترک همه، چه شاغل و چه بیکار معیشت است، زیرا کسی هم که شاغل می‌شود درآمد او کفاف هزینه‌هایش را نمی‌دهد.»

■ افزایش دستمزد غیر متعارف نداشته‌ایم

محبوب در پاسخ به سوال یکی از خبرنگاران حاضر در نشست مبنی بر تغییرات و محدودیت‌های حقوق کارگران و اینکه برخی کارفرمایان نسبت به افزایش حقوق ۳۶ درصدی انتقاد دارند، گفت: «زبان نمایندگان کارگر همان زبان گذشته است و شخصیت حقوقی آن‌ها تغییر نکرده است. ما سال ۱۳۸۲ با کارفرما و دولت تفاهم داشتیم که افزایش دستمزد سالی ۱۰ درصد بالاتر از تورم اعمال شود، پس اتفاق خاصی نیفتاده است، زیرا تاکنون فقط یک ۱۰ درصد بالای تورم در دوران آقای خاتمی پرداخت شد و این هم دومین باری است که این امر اعمال می‌شود. بنابراین هنوز ما سه ۱۰ درصد دیگر طبق آن توافق، طلبکار هستیم. نمایندگان کارگری مقاومت کردند تا به هدف نزدیک شدند و ۱۰ درصد دومی که سال‌ها مغفول مانده بود را گرفتند. هنوز ۳۰ درصد دیگر باقی مانده که طبق توافق قبلی، نمایندگان کارگران حق دارند، سال دیگر این مطالبه را داشته باشند.»

علیرضا محبوب: بزرگ‌ترین معضل سال ۹۸ را همچنان معیشت می‌دانیم، اگرچه مطمئن هستیم، هم دولت و هم مجلس اراده کرده‌بودند و این اراده را نیز به قسمی نشان دادند و قدم‌هایی برداشتند، اما این قدم‌ها ناچیز بود.

